

Algemeen

Voor het ontstaan van (gas)branden zijn drie voorwaarden essentieel:

- een brandbare stof (gas);
- zuurstof (aanwezig in de lucht);
- ontbrandingstemperatuur (ontstekingsbron).

Als één van deze drie niet aanwezig is, ontstaat er geen brand. In de werkomgeving is lucht (en dus zuurstof) altijd aanwezig. Om brand te voorkomen moet dus gezorgd worden:

- dat er geen ontstekingsbron is als er gas kan ontsnappen, of
- dat er geen gas kan ontsnappen als er een ontstekingsbron is.

Brand

Brand ontstaat altijd onverwacht; het is dan ook belangrijk dat de bij een groot aantal werkzaamheden voorgeschreven brandblusser ook daadwerkelijk aanwezig is.

De uit te voeren handelingen en acties bij gasbranden zijn afhankelijk van de situatie. Altijd: de brandweer waarschuwen, tenzij er geen gevaar is voor de omgeving of maatschappelijke onrust.

Indien van toepassing: melden dat er mogelijke gewonden zijn.

Een brandend gaslek moet bij voorkeur niet geblust worden, maar moet gedoofd worden door het stoppen van de gasuitstroming. Uitstromend onverbrand gas kan namelijk elders ontstoken worden en dan veel meer schade aanrichten.

Het vuur bedreigt een persoon

Als iemand rechtstreeks door het vuur wordt bedreigd en diegene kan niet verwijderd worden zonder de gasbrand te blussen, dan mag de gasbrand zelf geblust worden, maar alleen onder de volgende voorwaarden:

- de brandweer is (nog) niet aanwezig;
- eerst moeten de (her)ontstekingsbronnen in de directe nabijheid worden gedoofd;
- de gasbrand wordt bovenwinds benaderd;
- er wordt gebruik gemaakt van de worplengte van de brandblusser;
- er wordt altijd met de wind mee geblust, en van onder naar boven en laag bij de grond.

Er moet worden vastgesteld dat de brand echt uit is en dat er geen herontsteking kan plaatsvinden. Het slachtoffer moet op een veilige afstand worden gebracht en daar vinden de verdere maatregelen voor het slachtoffer plaats.

Het vuur bedreigt een object

Als het vuur een object bedreigt en het is zeker dat er geen herontsteking kan plaatsvinden dan mag je de gasbrand zelf geblust worden, maar alleen onder de volgende voorwaarden:

- de brandweer is (nog) niet aanwezig;
- eerst moeten de (her)ontstekingsbronnen in de directe nabijheid worden gedoofd;
- de gasbrand wordt bovenwinds benaderd;
- er wordt gebruik gemaakt van de worplengte van de brandblusser;

- er wordt altijd met de wind mee geblust, en van onder naar boven en laag bij de grond.

Er moet worden vastgesteld dat de brand echt uit is en dat er geen herontsteking kan plaatsvinden.

Het blussen van een in brand geraakt persoon

Bij het blussen van een in brand geraakt persoon zijn de onderstaande punten (stappen) van (levens)belang:

- a. de veilige afstand moet worden bepaald en daar moet (indien mogelijk) het slachtoffer worden heen gebracht;
- b. bij voorkeur wordt een blusdeken gebruikt;
- c. de persoon wordt zo snel mogelijk plat op de grond gelegd;
- d. de deken wordt van het hoofd naar de voeten gesleept en de zuurstof wordt onder de deken uit geveegd;
- e. het alarmnummer 112 wordt gebeld;
- f. de deken blijft om het slachtoffer gewikkeld (in verband met infectiegevaar) en er wordt minimaal 10 minuten gekoeld (door de blusdeken heen);
- g. het slachtoffer wordt blijvend gekoeld totdat de hulpdiensten zijn gearriveerd.